

суб'єктів сімейного простору, інклюзивного простору, на працівників інклюзивно-ресурсних центрів, практичних психологів, педагогів, соціальних працівників, логопедів та інших фахівців, що надають безпосередню допомогу цим родинам; на створення інтернет-ресурсу як платформи он-лайн спрямованого комунікативного тривекторного простору «вчитель-родина-фахівець», з метою покращення взаємодії, взаємодопомоги та взаєморозуміння між родинами (батьками, опікунами, членами родини), вчителем та фахівцями (психологами, соціальними педагогами, логопедами та представниками благодійних організацій); на розробку банку-практикуму тренінгової, консультативної, корекційної допомоги для батьків та інших членів сім'ї, що має на меті – покращення процесу ефективної діалогічної взаємодії, гармонізації родинних взаємовідносин, зниження почуття провини, сорому та інших деструктивних емоційних переживань особистості.

Література:

1. Гридковець Л.М. Світ життєвих криз людини як дитини своєї сім'ї, свого роду та народу: монографія /Л.М.Гридковець. Л.:2016. 516 с.
2. Царькова О.В. Психологія переживання у батьків дітей з психофізичними вадами розвитку: монографія /О.В.Царькова. Київ: Інтерсервіс. 2016. 266 с.
3. Habermas J. Die Einheit der Vernunft in der Vielfalt ihrer Stimmen. Nachmetaphysisches Denken. Frankfurt am Main: Suhrkamp, (1988). S.153–186.
4. Troitska T.S., Osadchyi V.V. Philosophical and methodological landmarks of value and semantic information VS the «dictatorship» of digital information in the modern anthropological situation. Ukrainian journal of Educational Studies and Information Technology Vol 7. 2019. №4. S.24 – 30.
5. Троїцька О.М. Діалог і толерантність у культурно-освітньому просторі вищої школи: [Монографія]. Мелітополь: Вид-во МДПУ імені Б.Хмельницького, 2016. 312 с.

Турок О.С.,

*Аспірант кафедри теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету*

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ РЕСУРСІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО СВІДОМОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ СЕРЕДНІХ ШКІЛ СЛОВАЧЧИНИ

На сьогодні актуальність екологічного виховання не викликає сумнівів. Наслідки змін клімату, виснаження земних надр та інші антропогенні фактори впливу на природне середовище набули настільки загрозливого масштабу, що необхідність зміни поведінки людини розглядається на національному рівні багатьох держав. Цікавим є досвід Словацької республіки, із вступом до Європейського союзу рівень екологічної освіти якої значно виріс.

Аналіз джерел вказує, що екологічна освіта та виховання в Словацькій республіці проводиться на багатьох рівнях: це освіта дошкільнят, учнів шкіл, студентів, а також дорослого населення. Серед науковців, що займаються дослідженням екоосвіти в Словаччині, цікавими є праці Павела Еліяша (Pavol Elias), Ладислава Міклоша (Ladislav Miklós), Сюзанни Галайової (Zuzana Gallayová), Емілії Гутманової (Emilia Huttmanová), Петера Адамішіна (Peter Adamišín) та інших.

Нами досліджено, що значний поштовх екологічна освіта в Словацькій республіці отримала з прийняттям Екологічного мінімуму в 1997 році. Надалі цьому сприяли нормативні акти Європейського союзу, а також ті, що прийняті на національному рівні. Зокрема, це Закон про освіту, Закон про навколишнє середовище, Концепції екологічного розвитку. Екологічна освіта формується як комплексне та різновекторне явище, забезпечується роботою Міністерства навколишнього середовища, Міністерства освіти, Міністерства культури, роботою громадських організацій. Важливу роль відіграють вищі навчальні заклади та позашкільні інституції, зокрема Словацька екологічна агенція [1].

Хочемо звернути увагу на ті інтернет-ресурси, що мають значний вплив на екоосвіту та виховання і мають широку аудиторію. Зокрема, цікавими є:

- Екостопа (<http://www.ekostopa.sk/co-je-ekologicka-stopa>). Ця навчальна програма заснована на роботі з Інтернет-калькулятором екологічного сліду школи. Він надає вчителям сучасні методи навчання,

ідеї для проєктного викладання та використання ІКТ у навчальному процесі. Для учнів цікавий тим, що надає нові знання завдяки ігровій діяльності під час самого навчального процесу. Програма реалізується в рамках проєкту «Поліпшення екологічної обізнаності в галузі охорони природи та ландшафту (включаючи «NATURA 2000»)» і фінансується за рахунок Європейського фонду регіонального розвитку.

- Евобокс (<https://www.ewobox.sk/>) основна мета якого збір та обмін інформацією в галузі екологічної освіти, поінформованості та обізнаності через Інтернет-портал.

- Зелена школа (<http://www.zelenaskola.sk/>), де можна ознайомитися з програмою «зелених шкіл» в напрямку зміни поведінки людини до сталого розвитку.

Також є кілька мобільних додатків, що дають можливість розвивати навички, що сприяють екологічно свідомій поведінці. До прикладу, SMOPAJ, що використовується для перевірки знань з біології, зоології, ботаніки та генетики за навчальною програмою гімназій та середніх шкіл, що викладають біологію та екологію, а також навчальних програм вищих класів початкових шкіл. Він був створений у співпраці Словацького музею охорони природи та спелеології і гімназією М.М. Ходжа в Літговському Мікулаші (<https://www.ewobox.sk/aktivita/mobilna-aplikacia-k-expoziciam-smopaj>). EcoUP – ще один цікавий мобільний застосунок, створений у партнерстві Словаччини, Чехії та Іспанії в 2016 році. Це доступний мобільний інструмент для навчання, орієнтований на ключові екологічні проблеми, розвиток проєкологічного мислення та сучасного вивчення іноземних мов. База даних додатку складається з 527 тематичні вправи, складені у вигляді запитань та відповідей і зосереджених на екологічному вихованні з акцентом на місцеве середовище. Завдяки цьому користувачі, (зокрема, учні, студенти) перевірятимуть своє знання з семи тем, а саме: забруднення повітря, забруднення води, відходів, енергії, біорізноманіття, природна та культурна спадщина та людське середовище [2].

Отже, інтернет ресурси є вагомим складовою у розвитку екологічної освіти та виховання у Словаччині. Це і інтернет-портали, де зібрана інформація на екологічну тематику (конкурси, активності, наукова та загальна інформація, проєкти, статистичні дані тощо), і мобільні застосунки, що використовуються у навчальній діяльності вчителями та учнями. Наразі, актуальним є змішане навчання, коли використовують онлай- та офлайн-навчання, або використання інтернет ресурсів для дистанційного навчання.

Література

1. Турок О.С. 2019. Екологічне просвітництво в умовах неформальної освіти у Словацькій республіці, Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія “Педагогіка та психологія”. Випуск 2(10) частина 2, с.93-96

2. Adriana Kováčová, Mobilná aplikácia EcoUP. Enviromagazin. 1. 2018. p.17 URL: http://www.enviromagazin.sk/enviro2018/01_enviromagazin_2018.pdf

Тюльна Т.М.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри психології і соціальної роботи

Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТУ З ФОРМУВАННЯ РЕФЛЕКСИВНОГО КОМПОНЕНТА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Соціальна компетентність є невід'ємною якістю сучасного професіонала. Вона є інтеріоризацією особистістю соціального досвіду, адекватного певній системі соціальних відносин і забезпечує людині можливості для самореалізації у цій системі, особливою здатністю знаходити баланс, компроміс між самореалізацією й соціальною адаптацією. Соціальну компетентність можна розглядати як системний прояв знань, умінь, здібностей і особистісних якостей, що формуються в процесі соціалізації, які ведуть до успішності особистості в умовах сучасного суспільства. Соціальна компетентність майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей передбачає її здатність до забезпечення ефективного розв'язання професійних соціальних завдань, діапазон яких включає в себе вміння працювати в колективі, мотивацію

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>